

OLIMPIADA JĘZYKA POLSKIEGO KLAS 4

Kod uczestnika

Eliminacje II stopnia 2019

I CZĘŚĆ. CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

Przeczytaj uważnie tekst i otocz pętlą prawidłowe odpowiedzi

Życie Jana Christiana Andersena

Jan Christian Andersen Przyszedł na świat 2 kwietnia 1805 r. w Danii, w małym miasteczku Odense. Był więc Duńczykiem. Rodzina Andersena mieszkała w mieszkanku, w którym najwięcej miejsca zajmował warsztat szewski ojca. Było tam ciasno, ale ładnie. Wisiały obrazy, stały piękne naczynia, była półka z nutami i książkami. Z malutkiej kuchni można było wejść po drabinie na strych, a stamtąd sięgnąć do skrzyni z ziemią, w których rosły marchew, szczypiorek i pietruszka. Ojciec Andersena bardzo kochał syna. W wolnym czasie wykonywał dla niego zabawki i obrazki, a wieczorami czytał bajki lub opowiadał przedziwne historie. Matka Andersena pracowała bez wytchnienia: zajmowała się domem i chodziła na posługi do bogatych mieszkańców Odense. W 1812 r. ojciec Andersena wziął udział w wojnie. Po jej zakończeniu wrócił do domu, ale czuł się coraz gorzej. Zmarł w 1814 roku. Od tej pory głód często gościł w domu biednej wdowy, chociaż pracowała od świtu do nocy. Najradośniejsze chwile chłopiec przeżywał u babci, która opowiadała mu baśnie. Gdy chłopiec ich słuchał, wszystko wokół wydawało mu się zaczarowane. W szkole czuł się źle, ponieważ koledzy wyśmiewali się z niego i przezywali go. Wkrótce zresztą musiał odejść ze szkoły, gdyż matka nie miała pieniędzy. Marzył jednak o nauce, o pisaniu wierszy, o teatrze i o sławie! Całymi wieczorami przesiadywał nad książkami. Pragnął wyjechać do stolicy Danii, do Kopenhagi. Oszczędzał każdy grosz i gdy miał 14 lat, udało mu się spełnić marzenie. To jednak był dopiero początek trudnej drogi. Był przecież sam, bez opieki i pieniędzy. Musiał ciężko pracować, żeby przeżyć. Dzięki wielkiej wytrwałości i pomocy bogatego pana Collina udało mu się ukończyć szkołę i rozpocząć studia na uniwersytecie. Podczas studiów uczył się bardzo wytrwale. Potem

odbył podróż po Europie. Pisał wiersze i sztuki teatralne, a także – coraz częściej – baśnie. Mówił o nich tak: Moje baśnie przeznaczone są zarówno dla starszych, jak i dla dzieci. Kolejne książki z baśniami ukazały się w 1834, 1835 i 1837 r. Zostały one przetłumaczone na ponad trzydzieści języków. Andersen – baśniopisarz – stał się sławny na całym świecie! Czytają te baśni dzieci, młodzież i starsi. Dobro i sprawiedliwość zawsze w nich zwyciężają. Jan Christian Andersen zmarł 4 sierpnia 1875 roku. Cała Dania pogrążyła się wówczas w smutku.

Oto tytuły niektórych baśni Andersena: *Królowa Śniegu*, *Brzydkie kaczątko*, *Dziewczynka z zapalkami*, *Dzikie łabędzie*, *Nowe szaty cesarza*, *Calineczka*, *Słowik*, *Księżniczka na ziarnku grochu*, *Pięć ziarenek grochu*, *Pewna wiadomość*.

Na podstawie: A. Milska *Dzieje życia Jana Christiana Andersena*

Zaznacz prawidłową odpowiedź:

1. Kiedy urodził się Jan Christian Andersen?

- a) 2 IV 1855 r.   b) 02. 04. 1850 r.   c) 2 IV 1805 r.

1p.

2. Jan Christian Andersen był:

- a) Polakiem   b) Duńczykiem   c) Francuzem

1p.

3. Obok zdań prawdziwych postaw znak „+”, a znak „-” obok zdań nieprawdziwych.

- a) Mieszkanie, w którym urodził się baśniopisarz, było ładne i duże.
- b) Rodzice Jana Christiana Andersena byli bogaci.
- c) Andersen urodził się w małym duńskim miasteczku.
- d) Ojciec Andersena często opowiadał synowi różne historie.
- e) Chłopiec miał w szkole wielu dobrych kolegów.
- f) Gdy umarł ojciec Andersena, w domu zapanowała jeszcze większa bieda.

6p.

4. Jak nazywa się stolica Danii?

- a) Moskwa   b) Kopenhaga   c) Londyn

1p.

5. Ile lat miał Andersen, gdy wyjechał do stolicy?

- a) dwanaście   b) czternaście   c) szesnaście

1p.

6. Z kim pojechał do Kopenhagi?

- a) z matką   b) z babcią   c) sam

1p.

7. Czy ktoś pomógł Andersenowi w ukończeniu szkoły i studiów?

- a) tak, pan Collin   b) tak, matka i babcia   c) nie, nikt

1p.

8. Co na pewno pisał Andersen? Zaznacz trzy odpowiedzi.

- a) wiersze   d) sztuki teatralne
b) artykuły   e) baśnie
c) opowiadania   f) poematy

3p.

9. Dla kogo Jan Christian Andersen przeznaczył swoje baśnie?

- a) tylko dla dzieci
b) tylko dla dorosłych
c) dla dzieci i dla dorosłych

1p.

10. Uzupełnij zdania.

- a) W baśniach Jana Christiana Andersena zawsze zwycięża dobro i .....
- b) Przetłumaczono je na ponad ..... języków.
- c) Dzięki swoim baśniom Jan Christian Andersen stał się ..... na całym świecie.
- d) Baśniopisarz zmarł w ..... roku.

4p.

W I części mogłeś(-aś) uzyskać 20p. Uzyskałeś (-aś)_____ punktów.

II CZĘŚĆ. ZADANIA JĘZYKOWE

1. Utwórz i zapisz tytuły książek.

Król Maciuś	Pana Kleksa
O dwóch takich	Z Bullerbyn
Przygody Koziołka	z Doliny Muminków
Dzieci	i jego zwierzęta
Akademia	co ukradli księżyc
Opowiadania	Matołka
Doktor Dolittle	Pierwszy

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

7p.

2. Ułóż i zapisz przysłowia z rozsypanek.

* zdoła * nie * człowieka * szata *

_____

* skorupka * tym * czym * trąci * za młodu * na starość * nasiąknie *

_____

* srebrem * jest * a * milczenie * złotem * mowa *

_____

* rano * Bóg * kto * wstaje * Pan * temu * daje *

_____

* dwóch * się bije * korzysta * gdzie * tam * trzeci *

_____

5p.

3. Wpisz do tabeli odpowiednie wyrazy tak, aby tworzyły one zdania.

przymiotnik	rzeczownik	przysłówek	czasownik
Mały	ptaszek	głośno	ćwierka.
		wolno	
	sarenka		
			pachnie.
Mądry			

12p.

4. Napisz wyrazy z cząstką „nie” zgodnie z zasadami pisowni.

Podobno na strychu straszy. (Nie/uwierzyłem) _____
i postanowiłem to sprawdzić. (Nie/zrezygnowałem) _____
mimo próśb siostry, abym tam (nie/wchodził) _____ .
Na strychu było ciemno i (nie/przyjemnie) _____ .
(Nie/słyszałem) _____ żadnych stuków. Nagle
zobaczyłem jakiś (nie/wielki) _____ cień. Podszedłem
bliżej i zobaczyłem (nie/dużego) _____ (nie/toperza) _____ .
Był on (nie/groźny) _____ , a całkiem miły.

9p.

5. Uzupełnij tabelkę, wpisując przymiotniki w odpowiedniej formie.

Stopień równy	Stopień wyższy	Stopień najwyższy
ładny		
	bogatszy	
		najmilszy
zły		
	grzeczniejszy	
		najlżejszy
	lepszy	

14p.

6. Podane zdania w liczbie pojedynczej zapisz w liczbie mnogiej.

Stary człowiek czytał gazetę.

Miła sprzedawczyni podała smaczne ciastko.

Leniwe kocię przeciągało się.

Cichy sąsiad wyprowadził się do innego mieszkania.

17p.

7. Uzupełnij wyrazy brakującymi literami: h, ch, rz, ź, sz, ó, u.

___ ałas na p___ erwie wcale mi nie p___ eskadzał. P___ yjaciele pytali, czego się tak pilnie uczę. Szczeg___ lnie K___ yś i G___ eś chcieli mi zaj___ eć do zeszytu. A p___ ecie___ to było oczywiste, że powta___ am ortografię. Wczoraj w___ ystko umiałem, dziś moja głowa jest p___ sta. Pokręciły mi się g___ yby z n___ ___ kami, ja___ ębina z r___ ___ a, wiewi___ rka z k___ k___ łką, zwie___ ę z ź___ łwiem. Przed oczami zaczęły mi tańczyć r___ ___ owe je___ e, wok___ ł pr___ szył w___ eśniowy śnie___ ek. Nagle pocz___ łem, że ktoś łapie mnie za rękę i prowadzi do sali. To dy___ urny z naszej klasy. ___ armider j___ ź uci___ ł, zaczęła się lekcja. Gdyby tak mieć czarodziejską r___ ___ dżkę.

38p.

8. Do podanych nazw rodzaju męskiego dopisz te same nazwy rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej i mnogiej.

Polak	-	Polka	Polacy	-	Polki
Rosjanin	-	.....	Rosjanie	-	.....
Niemiec	-	.....	Niemcy	-	.....
Włoch	-	.....	Włosi	-	.....
Anglik	-	.....	Anglicy	-	.....

8p.

9. Połącz powiedzenia z odpowiadającymi im wyjaśnieniami.

nie stracił głowy
nogi wrosły mu w lód
serce w nim zamarło
pływał jak ryba

pływał szybko i zwinnie
serce na moment przestało bić
nie mógł się poruszyć
pomyślał trzeźwo i szybko

4p.

10. Podane liczby zapisz słowem.

Do ferii zostało (15) _____ dni.

Moja babcia ma (53) _____ lata.

Na loterii wygrałem (40) _____ euro.

4p.

11. Zaznacz, w której grupie wyrazów znajdują się:

-tylko rzeczowniki:

- a) krowa, sad, rośnie auto
- b) dobry, jazda, słoń, siedem
- c) lato, jesień, chłód, ochrona

-tylko przymiotniki:

- a) cicha, miły, niespodziewany, uprzejmy
- b) niegrzeczny, niedobry, niezgoda, nienawiść
- c) czesze, brudzi, brudny, skok

-tylko czasowniki:

- a) chodzi, łąta, spodziewa się, niespodziewany
- b) kradnie, lubi, kocha, tańczy
- c) rysuje, brudny, ósmy, lepi

-tylko przysłówki:

- a) szybko, szybki, wysoko, leci
- b) krótko, ładnie, czysto, daleko
- c) krótki, przyjemnie, wesoło, siedzi

4p.

12. Wpisz brakujące litery.

Szy___ko! Głó___ka! Po___skocz! Pilnuj śro___ka!

Nie było gwi___ka! Jeszcze ra___!

Zwycięst___o!!!

8p.

W II części mogłeś(-aś) uzyskać 130p. Uzyskałeś (-aś) _____ punktów.

I CZĘŚĆ	20	
II CZĘŚĆ	130	
OGÓŁEM	150	